

Zaštita uljane repice (*Brassica napus L. subsp. Oleifera* (Metzg.)) od korova i štetnika

Tretiranje herbicidima – kada i zašto?

Kako se sjetva obavlja koncem ljeta, zajedno s uljanom repicom najčešće niču ljetni (toplo-ljubni korovi):

- **ščir** (*Amaranthus retroflexus*)
- **loboda** (*Chenopodium album*)
- **dvornici** (*Polygonum persicaria* i *P.lapathyfolium*)
- **koštan** (*Echinochloa crus-galli*)
- **muhari** (*Setaria viridis* i *S.glauca*)

Kako navedene vrste nisu sposobne otprijeti niske temperature, "spalit" će ih prvi mrazevi i bit će isključeni iz daljnje konkurencije, no u velikom broju znaju usporiti početni rast i razvoj uljane repice, te time utječu na prezimljavanje i konačni urod. U takvim slučajevima potrebno je primijeniti herbicide nakon nicanja.

Uljanjoj repici znatno više nanose tkz. bionalni ili ozimi korovi. To su korovi koji niču tijekom cijele jeseni i do zime se pripreme za prezimljavanje. Prezime u mlađem razvojnom stadiju, a mnoge su vrste sposobne nicati i u proljeće:

- kamilica** (*Matricaria chamomilla*)
- jarmen** (*Anthemis arvensis*)
- broć** (*Galium aparine*)
- crvena mrtva kopriva** (*Lamium purpureum*)
- pastirska torbica** (*Capsella bursa pastoris*)
- mišjakinja** (*Stellaria media*)
- čestoslavica** (*Veronica persica* i *V.agrestis*)
- gorčica** (*Sinapis arvensis*)
- divlja repica** (*Raphanus raphanistrum*)
- žabljak** (*Ranunculus arvensis*)
- slakoperka** (*Apera spica-venti*)
- rosulja** (*Poa anua* i *P.trivialis*)

¹ mr. Dražen Šimić, dipl.ing. Chromos Agro d.d.

Ijulj (*Lolium temulentum*)
pirika (*Agropyrum repens*)

Da bismo uspješno riješili probleme sa najznačajnijim prije spomenutim korovskim vrstama, Chromos Agro savjetuje primjenu herbicida u vrijeme poslije sjetve a prije nicanja i to herbicidnom kombinacijom:

BUTISAN S
(1,8 – 2,0 lit/ha) + CLON (0,2 lit/ha)

Slijedeća tablica upravo prikazuje uspješnost djelovanja na najznačajnije korove u uljanoj repici u našim proizvodnim uvjetima.

Tablica 1. **Uspješnost djelovanja herbicida na najznačajnije korove**

Djelatna tvar	Broć	Kamilica	Mišjakinja	Pastirska torbica	Čestoslavica	C poljska kopriva	Poljska ljubica
Klomazon (Clon)	++++	+	++++	++++	+++	++++	+
Metazaklor (Butisan)	+	++++	++++	++	++++	++++	++
Klopirolid (Lontrel 300)	-	++++	-	-	-	-	-

Ukoliko imamo veliki pritisak korova, potrebno je pristupiti suzbijanju, jer korovi u fazama poslije nicanja uljane repice, poglavito u prvim fazama rasta i razvoja, mogu značajnije oslabiti usjev i tako oslabljena može ući u zimske uvjete kada će znatno teže podnijeti zimu, odnosno veće su opasnosti od smrzavanja.

Štetnici uljane repice

Štetnike smo podijelili na one koje napadaju ovu kulturu u jesen, odmah nakon nicanja i na one koji ju napadaju u proljeće.

Od jesenskih štetnika najvažnija su:

- **repičina osa listarica** (*Athalia rosae*)
- **repičin crvenoglavi buhač** (*Psylliodes chrysocephala*)
- **kupusni buhači** (*Phyllotreta spp.*)
- **pipa terminalnog pupa** (*Ceutorhynchus picitarsis*)

Repičina osa listarica, kupusni buhač i repičin crvenoglavi buhač se hrane na lišću, ali crvenoglavi buhač i pipa terminalnog pupa odlažu jaja na stabljiku. Njihove ličinke se ubušuju u stabljiku i buše je hraneći se u njenoj unutrašnjosti. U hodnike ličinki tijekom

zime ulazi voda pa u slučaju jače hladonoće može doći do smrzavanja i pucanja stabljike.

Suzbijanje jesenskih štetnika moguće je folijarnom primjenom insekticida (organofosforni (**Chromorel D**), piretroidi (**Fastac 10 SC**)).

Repičina osa listarica ima dvije generacije godišnje, prva se javlja u proljeće (napada divlje krstašice, rotkvicu i gorušicu) i nije toliko značajna kao ona koja se javlja ljeti kada može uzrokovati velike štete na usjevima. Druga generacija izlazi sredinom srpnja, ali česte su godine kada je izljetanje produženo pa se često vrhunac dostiže negdje sredinom rujna kada su najopasnije za uljanu repicu.

Uljana repica je često upravo u to vrijeme (sredina rujna) osjetljiva iz razloga što je ona posijana krajem kolovoza ili početkom rujna i u to vrijeme se nalazi u fazi nicanja, pa se može desiti da gusjenice obrste usjeve u 2-3 dana.

Prognoza pojave osice je vrlo teška, jer je poznata pojava preležavanja pogotovo nakon masovne pojave štetnika, najčešće je to 3 godine, ali moguće je i duže ili kraće vrijeme provesti u zemlji.

